

FUNDACJA

Wspomnień i Męstwa

Armię Polską oraz Władze

87-400 Toruń, ul.

tel: 65-221-185, e-mail: regon@fundacja.org

REGON 141577

MEMORIAL

General Marii Wittek

294

Zwizpek Odwetu

+ RUCKA
zd. BAJTEK
ANNA

1 294

J. 294/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Rucka

Anna

z d. Bajtek

I./1. Relacja ✓ k. 9, 5-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 3, 5-4

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora ✓ k. 4, 5, 8

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 4

VI. Fotografie ✓ 2 ob. tca II ; I

I/1. Relacja:

- Relacja o niezwykłej uczestniące walk o niepodległość -
"Ręce Anne" napisana przez A. Kowalską (b.d.). Msp.
pnektka. Original. K. 2, s. 1-2.
- Relacja j. w. (z podpisami autorek). K. 2, s. 3-4.

R U C K A   A N N A

I. Dane osobiste.

1. Rucka Anna z domu Bajtek.
2. 26.05.1903 - Hydek Zaolzie. Rozstrzelana w Oświęcimiu 30.06.1944.
3. Bajtek Jan- Anna z domu Rucka.
4. Szkoła podstawowa, szkoła wydziałowa i Szkoła Gospodyń Wiejskich w Końskiej / założona pod koniec I-ezej wojny przez Macierz Szkolną Śląska Cieszyńskiego/.
5. Środowisko wiejskie- są nauczyciel, wychowaka 3- synów Stanisław, stracony publicznie w Nawsiu k/Jabłonkawa, Tadeusz, obecnie lekarz w Poznaniu i Janusz weterynarz w Morawskiej Ostrawie - posiadali z matką małe gospodarstwo rolne, którym się zajmowała.
6. Josef Bajtek, 47-100 Strzelce Opolskie, ul. Dąbrowskiego 24, -Dr Tadeusz Rucki, Pornań ul. Browarniana 10 Janusz Rucki, weterynarz Morawska Ostrawa-Czechosłowacja

II. Okres przedwojenny do 1.XI.1939r.

1. Organizowanie Kół Gospodyń Wiejskich, które w okresie wojny stanowiły wgl. ułatwiły pracę dla ruchu oporu Związek Odwetu, który zorganizował już w pierwszym okresie wojny inż. Kwaśnicki z Cieszyna/ zgilotynowany zdaje się w 1943 r. w Katowicach/.
Brat Jan Bajtek jeszcze w ciągu lata 1939r. w porozumieniu z kpt. Janem Gorą rozwoził broń przeznaczoną na działalność dywersyjną w razie wkroczenia Niemców i trzeba ją było rozmieścić u ludzi zaufanych i którzy gotowi byli podjąć ryzyko takiej działalności.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

1. Praca zawodowa jak wyżej pod I/4. Kilka lat przed wybuchem wojny cały wolny czas poświęcała pracy w Związku Gospodyń Wiejskich, głównie przy organizowaniu Kół Związku w poszczególnych miejscowościach Zaolzia / Śląsk czeński/.
- Po wybuchu wojny współpracowała z Związkiem Odwetu, założonym przez inż. Kwaśnickiego. Praca polegała na zbieraniu potrzebnych informacji, organizowaniu kolportażu tajnych gazetek, zbieraniu środków i lekarstw dla więźniów itd.

W pracy tej była zaangażowana prawie cała rodzina. W Rydku utworzył się punkt kontaktowy dla przerzutu wzgl. ukrycia zagrożonych osób. Gdy w Beskidzie Śląskim a w szczególności w Czantorii potworzyły się grupy bojowe z którymi Niemcy nie mogli się przez długi czas uporać, natężyła się też aktywność Gestapa w stosunku do osób, które podejrzewali o współpracę.

Powodu aresztowania dokładnie trudno ustalić. Na wyroku śmierci zawazyło niewątpliwie ujęcie Jej syna Stanisława jako członka grupy bojowej.

Nie wiadomo też czy w związku z aresztowaniem inż. Kwaśnickiego nie uzyskało Gestapo pewnych informacji.

Sprawa Rydku i osób tamtejszych zaangażowanych w ruch oporu wymagałaby osobnego opracowania.

Podpis: Josef Bajtek

Strzelce Opolskie, ul. Dąbrowskie
go 24

R U C K A   A N N A   z d. Bajtek żona nauczyciela w Rydku od 1939 rok zaangażowana w ruch oporu na Śląsku Zaolziańskim wraz z mężem i synami, oraz braćmi w Związku Odwetu, inż. Kwaśnickiego. Po rozbiciu z początkiem 1941 roku Insp. Cieszyńskiego i Związku Odwetu działała nadal w Ruchu Oporu jak opisano wyżej. M-i kwaterował u niej dr. Bolesław Wlechuła członek sztabu Komendy Okręgu Śl. ZwZ-AK.

Aresztowana w związku z udziałem jej syna w ruchu oporu przebywała w więzieniach w Cieszynie, Myszkowicach i Katowicach. Aresztowanie miało miejsce 15. lipca 1943. Zginęła z wyroku sądu doraźnego w dniu 30. czerwca 1944 w Oświęcimiu.

Syn Stanisław zaangażowany w partyzantce na Śląsku Cieszyńskim został powieszony publicznie w Nawciu na Śląsku Zaolziańskim 14. lutego 1944 roku /WAP Katowice, Materiały ulotne 77 nr 53.

W czasie pobytu w więzieniu w Myszkowicach Anna Ruska pomimo osobistych niebezpieczeństw starała się podtrzymać i pomóc uwięzionym Polakom. Zachowały się z tego okresu grypsy, a nawet wiersze dokumentujące Jej postawę żarliwej bojowej Polki nawet w warunkach katerygi Myszkowickiej.

A. Korczyńska

I. Dane osobiste.

1. Rucka Anna z domu Bajtek.
2. 26.05.1903 - Nydek Zaolzie. Rozstrzelana w Oświęcimiu 30.06.1944.
3. Bajtek Jan- Anna z domu Raszka.
4. Szkoła podstawowa, szkoła wydziałowa i Szkoła Gospodyń Wiejskich w Końskiej / założona pod koniec I-szej wojny przez Macierz Szkolną Śląska Cieszyńskiego/.
5. Środowisko wiejskie-mąż nauczyciel, wychowała 3-synów Stanisław, stracony publicznie w Nawsiu k/Jabłonkowa, Tadeusz, obecnie lekarz w Poznaniu i Janusz weterynarz w Morawskiej Ostrawie - posiadali z mężem małe gospodarstwo rolne, którym się zajmowała.
6. Jozef Bajtek, 47-100 Strzelce Opolskie, ul. Dąbrowskiego 24, -Dr Tadeusz Rucki, Poznań ul. Browarniana 10 Janusz Rucki, weterynarz Morawska Ostrawa-Czechosłowacja

II. Okres przedwojenny do 1. IX. 1939r.

1. Organizowanie Koł Gospodyń Wiejskich, które w okresie wojny stanowiły wzgl. ułatwiły pracę dla ruchu oporu Związek Odwetu, który zorganizował już w pierwszym okresie wojny inż. Kwaśnicki z Cieszyna/ zgilotynowany zdaje się w 1943 r. w Katowicach/.
Brat Jan Bajtek jeszcze w ciągu lata 1939r. w porozumieniu z kpt. Janem Gorą rozwoził broń przeznaczoną na działalność dywersyjną w razie wkroczenia Niemców i trzeba ją było rozmieścić u ludzi zaufanych i którzy gotowi byli podjąć ryzyko takiej działalności.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

1. Praca zawodowa jak wyżej pod I/4. Kilka lat przed wybuchem wojny cały wolny czas poświęcała pracy w Związku Gospodyń Wiejskich, głównie przy organizowaniu Koł Związku w poszczególnych miejscowościach Zaolzia / Śląsk czeski/.
Po wybuchu wojny współpracowała z Związkiem Odwetu, założonym przez inż. Kwaśnickiego. Praca polegała na zbieraniu potrzebnych informacji, organizowaniu kolportażu tajnych gazetek, zbieraniu środków i lekarstw dla więźniów itd.

W pracy tej była zaangażowana prawie cała rodzina. W Nydku utworzył się punkt kontaktowy dla przerzutu wzgl. ukrycia zagrożonych osób. Gdy w Beskidzie Śląskim a w szczególności w Czantorii potworzyły się grupy bojowe z którymi Niemcy nie mogli się przez długi czas uporać, natężyła się też aktywność Gestapa w stosunku do osób, które podejrzewali o współpracę.

Powodu aresztowania dokładnie trudno ustalić. Na wyroku śmierci zaważyło niewątpliwie ujęcie Jej syna Stanisława jako członka grupy bojowej.

Nie wiadomo też czy w związku z aresztowaniem inż. Kwaśnickiego nie uzyskało Gestapo pewnych informacji.

Sprawa Nydka i osób tamtejszych zaangażowanych w ruchu oporu wymagałaby osobnego opracowania.

Podpis: Josef Bajtek

Strzelce Opolskie, ul. Dąbrowskie
go 24

R U C K A   A N N A   z d. Bajtek żona nauczyciela w Nydku od 1939 rok zaangażowana w ruchu oporu na Śląsku Zaolziańskim wraz z mężem i synami, oraz braćmi w Związku Odwetu, sieć Kwaśnickiego. Po rozbiciu z początkiem 1941 roku Insp. Cieszyńskiego i Związku Odwetu działała nadal w Ruchu Oporu jak opisano wyżej. M-1 kwaterował u niej dr. Bolesław Wiechuła członek sztabu Komendy Okręgu Śl. ZWZ-AK.

Aresztowana w związku z udziałem jej syna w ruchu oporu przebywała w więzieniach w Cieszynie, Mysłowicach i Katowicach. Aresztowanie miało miejsce 15. lipca 1943 r. Zginęła z wyroku sądu doraźnego w dniu 30. czerwca 1944 r. w Oświęcimiu.

Syn Stanisław zaangażowany w partyzantce na Śląsku Cieszyńskim został powieszony publicznie w Nawsiu na Śląsku Zaolziańskim 14. lutego 1944 roku /WAP Katowice, Materiały ulotne 77 nr 53.

W czasie pobytu w więzieniu w Mysłowicach Anna Rucka pomimo osobistych nieszczęść starała się podtrzymać i pomóc uwięzionym Pglakom. Zachowały się z tego okresu grypsy, a nawet wiersze dokumentujące Jej postawę żarliwej bojowej Polki nawet w warunkach katowni Mysłowickiej.

Januszka
A. Korczyńska *Korczyńska*

II. Materiały uzupełniające relację:

- Pamięci (...) śp. Anny Ruckiej z Bałtków. Msp. Kserokopia z gazety - bez tytułu, Nydek, czerwiec 1947. Dwa egzemplarze, k. 2, s. 1-2.
- Anna Rucka. 1908-1944. Placówka z reprodukcją fotografii i opisem działalności relatorce. k. 1, s. 3-4.

0/1

— Nie żyje się po to, by waleczyć,
— Lecz waleczy się po to, by żyć.
— A jeśli Ci życia nie starczy,
— To śmierci spojrz w oczy i —
idź.

Pamięci naszych ukochanych, szlachetnych, co idea i dla idei żyli i zgineli:

śp. **ANNY RUCKIEJ** z Bajtków,
rozstrzelanej w Oświęcimiu dnia 30. 6. 1944
i jej syna

śp. **STANISŁAWA RUCKIEGO**,
publ. powieszono w Nawsiju 14. 2. 1944,
z prośbą o wspomnienie i pamięć.

RODZINA I PRZYJACIELE.

Nydek, w czerwcu 1947.

Przed Komitetem dać referat

— Nie żyje się po to, by walczyć,
 — Lecz walczy się po to, by żyć.
 — A jeśli Ci życia nie starczy,
 — To śmierci spójrz w oczy i —
 idź.

Pamięci naszych ukochanych, szlachetnych, co ideą i dla idei żyli i zginęli:

śp. **ANNY RUCKIEJ** z Bajtków,
 rozstrzelanej w Oświęcimiu dnia 30. 6. 1944
 i jej syna

śp. **STANISŁAWA RUCKIEGO**,
 publ. powieszono w Nawsip 11. 2. 1944,
 z prośbą o wspomnienia i pamięć.

RODZINA I PRZYJACIELE.

Nydek, w czerwcu 1947.

Arskian
Pomoran
Arman
Kagor
o Toran

ANNA RUCKA
1908 - 1944

945

II/3

3
Nemne
IX

1 Anna Rucka. Obj 1939: dataracke Republiko Sotowuske DNR
na stonai. Ginyndisim
Kislyn. Orentowos 4
Kipin 1943. mshulawa o Disowimaw.

5 Repwodkinye i postyranaw 1842 yau.
nye. kol. Bar nadek. Sotowimaw
XI. 1936.

8
180 amoni 16-17. XI. 1938 o Toran

7
Kopoty o derokimaw

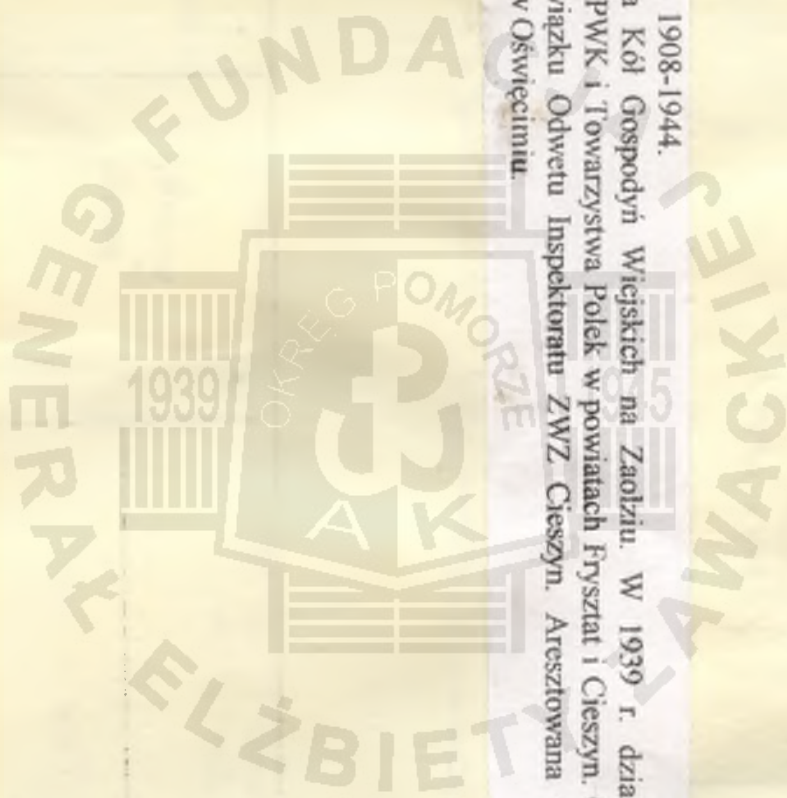
9

Anna Rucka 1908-1944.
Organizatorka Kół Gospodyń Wiejskich na Zaolziu. W 1939 r. działaczka Pogotowia Społecznego PWK i Towarzystwa Polek w powiatach Frysztat i Cieszyn. Od jesieni 1939 r. członkini Związku Odwetu Inspektoratu ZWZ Cieszyn. Aresztowana w lipcu 1943 r., rozstrzelana w Oświęcimiu.

II/4

III / 1. Materiały dotyczące rodziny relatora:
- Spis członków rodziny Anny Ruckiej. Msp. Ong. k-1, s. 1.

Rucka Anna z d. Bajtek

III | 1 | 1

córka Jana i Anny z d. Raszka

Stanisław synowie

Tadeusz

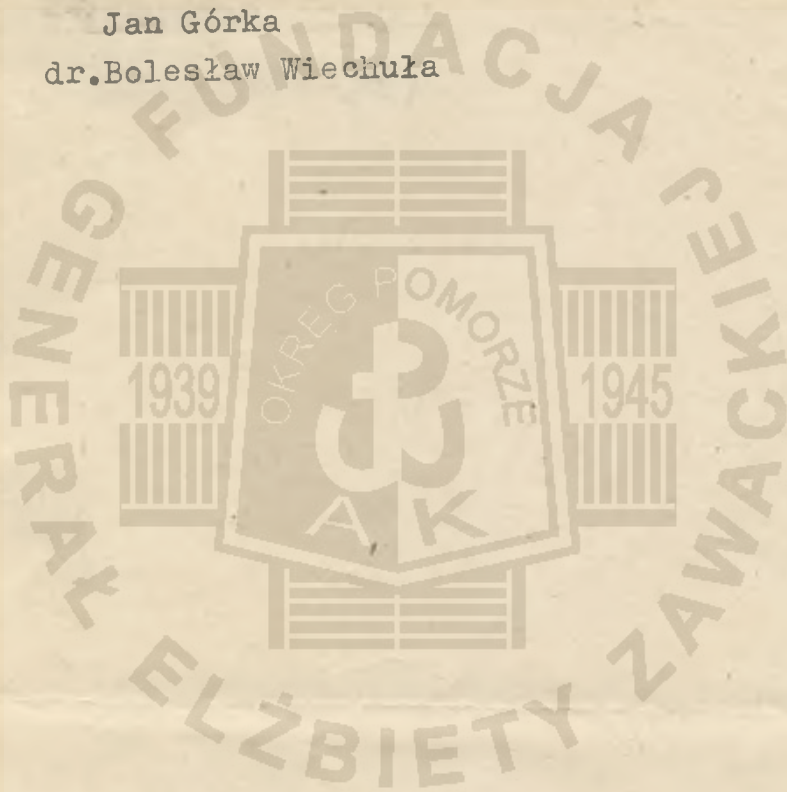
Janusz

Józef Bajtek

inż Kwaśnicki

Jan Górka

dr.Bolesław Wiechula

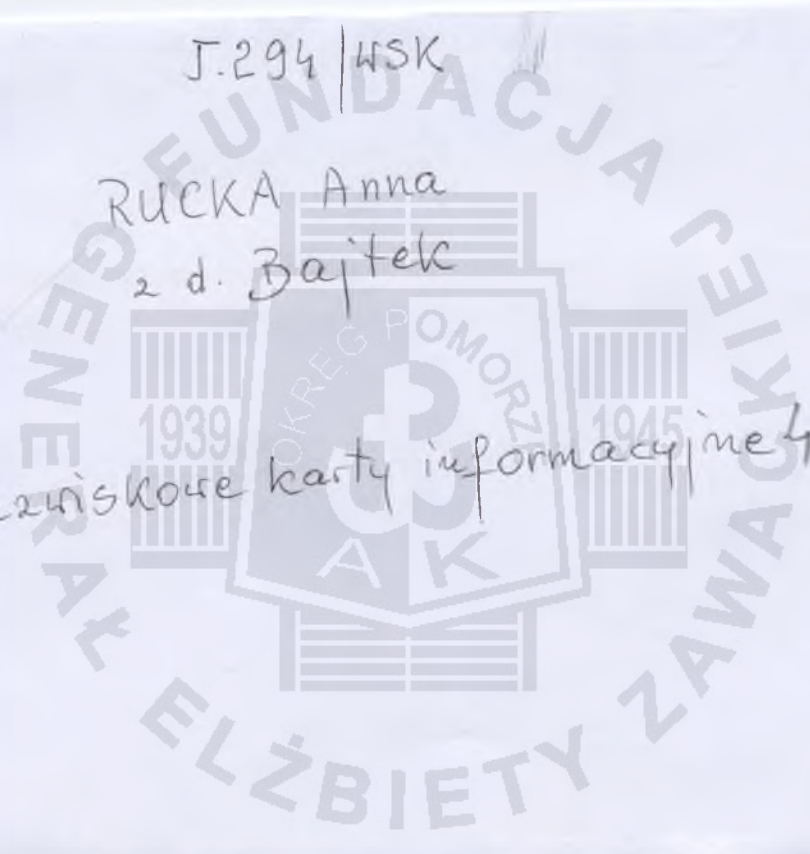
1975

J.294 / WSK

Zingrek
Adreku
PKK
śląsk

RUCKA Anna
z d. Bajtek

v. Nazwiskowe karty informacyjne

nr 22281

+ RUCKA ANNA

źródła: Nauczyciele śląscy polegli i zamordowani w latach hitlerowskiej okupacji. Kędryny, Szefer - SIN -K-ce 1971 str 98

Rucka Anna ur. 26 maja 1903 r. Nauczycielka w Nydku na Zaolziu. Aresztowana w 15 lipca 1943 r. w związku z udziałem jej syna w ruchu oporu. Wzięta była kolejno w więzieniach w Cieszynie, w Mysłowicach, w Katowicach. Zginęła 30 czerwca w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu. KOF Zall -336, ZNPX-192/

T.294/WSK

PWK

Rucka Anna z d. Bajtek, ur. 1908 r. Nauczycielka w Nydku pow. Frysztat, organizatorka Kół gospodyń wiejskich na Zaolziu Czeskim. W 1939 r., po przyłączeniu Zaolzia do Polski działaczka Pogotowia Społecznego i PWK i Towarzystwa Polek w powiatach Frysztat i Cieszyn. Od jesieni 1939 r. wraz z całą rodziną należała do sieci Związku Odwetu Inspektoratu ZWZ Cieszyn. Od 1941 r. prowadziła w Nydku kwaterę dla zagrożonych aresztowaniem. Została aresztowana 15 VII 1943 r. więziona w Cieszynie, Myskowicach i Katowicach. Rozstrzelana w Oświęcimiu 30 VI 1944 r.

T. 284/WSK

PWK
Z WZ Cieszyn

RUCKA Anna
zd. Bajtkówna

ANNA RUCKA, z d. Bajtkówna, ur. 1908. Nauczycielka w Nydku, pow. Frysztat. Organizatorka Kół Gospodyń Wiejskich na Zaolziu. W 1939 po przyłączeniu Zaolzia do Polski działaczka Pogotowia Społecznego PWK i Towarzystwa Polek w powiatach Frysztat i Cieszyn. Od jesieni 1939 wraz z całą rodziną należała do sieci Związku Odwetu Inspektoratu ZWZ Cieszyn. Od 1941 prowadziła w Nydku kwaterę dla zagrożonych aresztowaniem. Aresztowana 15 VII 1943, więziona w Cieszynie, Mysłowicach i Katowicach. Rozstrzelana w Oświęcimiu 30 VI 1944.

Ł. Zawacka. Czekał na rozkaz, s.

net 222 50

+ Rucka Anna & Frydka

z d. Bojtoch

Mora naučnycku

(syn Stanislav ^{publ} ~~provenom~~ u Nawom)
14.2.44 r

rozšel u bnt
30.6.44

u Mpatowicach
u krasí polyty bnt

T.294/WSK

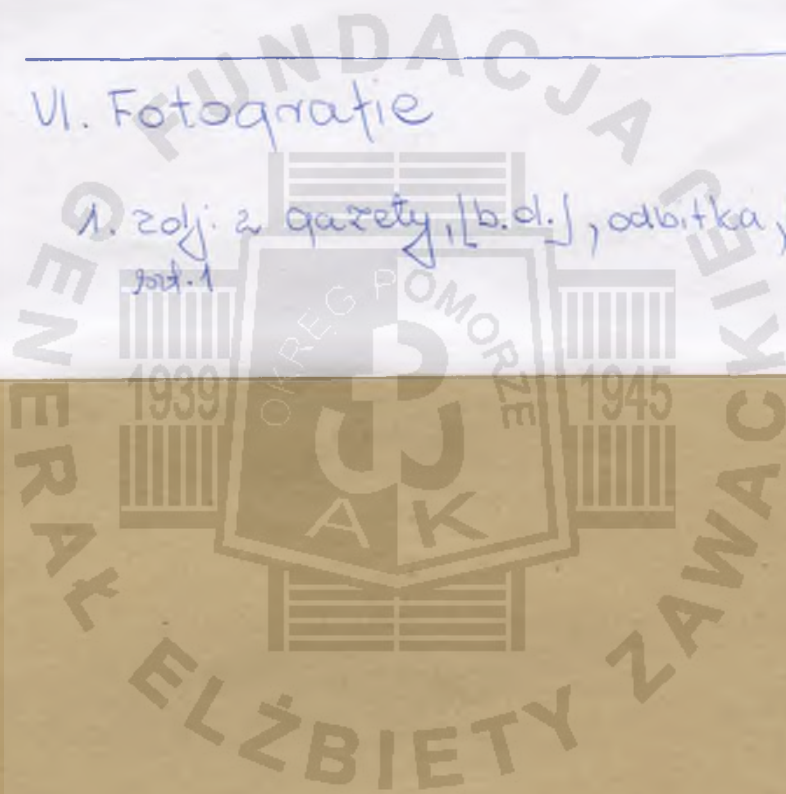
PWK
ZWZ-AK

RUCKA Anna
z d. Bajtków

VI. Fotografie

1. zolj. z gazety, [b.d.], odbitka, (6,7x8)
zest. 1

VI/1

Anna Rucka z d. Bajtek

żwż AK PuK Cieszan

arentowana 15.08.1943 r.

rozstrzelana w Osigamie - Auschwitz

30.06.1944.

① Anna Ruska
z d. Bajtek
Zwz AK
PwK
Cierm
urodzona 15.08.1843 r.
ochrzczona w Ostrzeżymiu
30. VI 1844 r.

222 / WSK
/ PWK
MSM / TCG
Slesk
Slegak

RUCKA

RUCKA

+ RUCKA ANNA z d. Bajtek

294

ARCHIWUM
Książki, Zawiady
222 WSK Śląsk
3
" "

PWK
WSK

Prog. Społ.

+ 1944

RUCKA

27 Śląsk

RUCKA ANNA

